

Dieren opsporen in de winter

Welke dieren leven er eigenlijk in het bos? De meeste bosdieren zijn schuw en zullen zich verstoppen als ze mensen horen. Als het echter heeft gesneeuwd, kun je hun sporen in de sneeuw zien en ontdekken wie er in je favoriete bos woont.

We laten je zien welke pootafdruk bij welk dier hoort en hoe je ze uit elkaar kunt houden.

De pootafdruk wordt in de taal van de jager ook wel „voetafdruk“ genoemd. Veel voetafdrukken vormen samen een spoor, een spoor of een ren - afhankelijk van welk dier zijn sporen in de sneeuw heeft achtergelaten. Een „spoor“ van bijvoorbeeld een hert, ree of wild zwijn. Als het om de afdrukken van vogels gaat, spreekt men van een „voetafdruk“ en „sporen“ zijn de pootafdrukken van dieren zoals konijnen, vossen of dassen.

Wild zwijn

Wilde zwijnen zijn in de winter vaak buiten in het bos omdat ze op zoek zijn naar voedsel. Met hun dikke haren vacht en de fijne wol eronder blijven ze lekker warm.

Wilde zwijnen hebben twee grote tenen, ook wel „schoenen“ genoemd. In de sneeuw zie je ook twee kleinere tenen achter de schelpen van de zwijnenbaan.

Reeën en herten

Reeën en herten zijn twee verschillende soorten. Herten en hinden zijn veel groter en zwaarder dan reebok en ree.

Daarom is de voetafdruk van herten ook veel groter dan die van reeën. Beide hebben echter schelpen (zoals het wilde zwijn). In tegenstelling tot wilde zwijnen hebben reeën en herten geen tenen achter hun schild. Als de schelpen ver uit elkaar staan, is het hert net weggelopen.

Hond

Hoewel de hond niet in het bos leeft, gaat hij graag met zijn baasjes wandelen in het bos. Daarom zul je zeker vaak hondensporen ontdekken.

Afhankelijk van het hondenras kan de vorm en grootte van de afdruk verschillen. Alle honden hebben echter een binnenkussentje dat er bijna uitziet als een hart en vier kussentjes van de tenen. De klauwen zijn vaak ook herkenbaar in de afdruk van een hond.

België telt iets meer dan 20 wolven, waarvan meer dan de helft in Vlaanderen zijn. De pootafdrukken zien er bijna hetzelfde uit als die van een hond. Hondensporen zijn echter vaak wat ronder van vorm. Maar vaak kunnen alleen experts het echte verschil zien tussen honden en wolven.

Vos

Vossen behoren tot de hondenfamilie. Daarom zien de afdrukken van vossen en honden er bijna hetzelfde uit. Om de verschillen te zien moet je goed opletten.

Vossenafdrukken zijn iets langer van vorm dan hondenpootafdrukken. Ook zijn de twee voorste tenen bij vossen verder weg van het binnenkussen. Vossen rennen ook op een heel bijzondere manier door het bos: ze zetten hun voor- en achterpoten precies op één lijn, zodat de sporen achter elkaar in de sneeuw verschijnen, als een lange ketting.

Konijn

Huppelende konijnen laten een unieke spoor achter. De konijn zet eerst zijn achterpoten naar voren. Daar zie je twee langgerekte sporen die naast elkaar staan. Dan zet hij zijn voorpoten een voor een neer. Ze zijn te zien als twee stippen in de sneeuw.

Een konijnenbaan bestaat uit twee langgerekte banen die naast elkaar liggen en twee stippen die elkaar daarachter volgen.

Das

Het vinden van de pootafdrukken van een das vergt veel geluk, aangezien dassen de hele winter in hun hol blijven en er zelden uitkomen.

Het spoor van een das lijkt bijna op een handafdruk. De binnenbaal is groot en breed. Hier zie je vijf tenen met klauwen.

Kat

De kat is ook gewoon een bezoeker in het bos.

Hun pootafdrukken zijn klein en rond. Een kat heeft maar vier tenen. Het bijzondere is dat katten tijdens het rennen hun klauwen kunnen intrekken. Daarom zijn er geen klauwsporen te zien.

Marter

Martersporen vind je in het bos en in de stad.

Martersporen lijken erg op kattensporen. Martersporen zijn echter kleiner en marters hebben vijf tenen (katten slechts vier).

Muis

Alleen in de winter komt het muisje af en toe uit zijn hol om voedsel te zoeken.

Muissporen zijn waarschijnlijk een van de kleinste pootafdrukken die je in het bos kunt vinden. Je herkent ze aan het feit dat de kleine voorpoot vier tenen heeft en de grotere achterpoot vijf tenen. Vaak zie je ook het spoor van de staart tussen de afdrukken door.

Paard

Paarden leven natuurlijk ook niet in het bos. Er zijn echter vaak ruiters met hen in het bos.

Een paardenrenbaan herken je direct aan de afdruk van het hoefijzer. Het is halfrond en je ziet vaak nog de kleine puntjes van de nagels.

Kraai

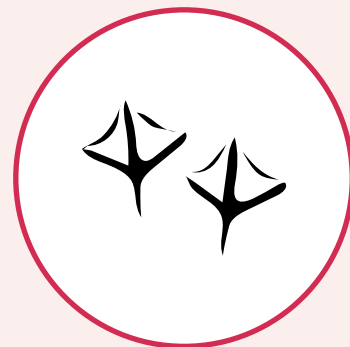
Zelfs een vogel huppelt af en toe over de grond en laat sporen achter.

Veel vogelsporen, zoals die van een raaf of een duif, hebben één lange middenlijn en twee kleine frontlijnen.

Eend of zwaan

Watervogels zoals eenden of zwanen laten sporen in de sneeuw achter die je goed kunt zien.

Op de afdrukken zie je duidelijk de webben tussen de tenen. Eendensporen zijn kleiner dan zwanensporen.

Eekhoortjes

Tijdens de winter slaapt de eekhoorn in zijn nest, dat ook wel slaappleeds wordt genoemd. Hij komt alleen af en toe naar buiten om te foerageren. Dat is het zoeken en vinden van voedsel door dieren.

In de sporen van een eekhoorn zie je de twee achterpoten. De eekhoorn zet bij het springen zijn achterpoten voor zijn voorpoten. De achterevoetafdrukken zijn iets langer en je kunt vijf tenen zien. De voorpoten zijn kleiner en hebben slechts vier tenen.

Andere ideeën en activiteiten waarmee je het bos kunt ontdekken, vind je in ons artikel „[De seizoenen in het bos](#)“.